

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

24:DE ÅRG.

DEN 2 SEPTEMBER 1923.

N:O 49

Foto. Claesson, Uppsala.
Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Ostenbergstrand

Jönsholmarne i Mjörn.
Foto. Allard, Göteborg.

50 år fyller den 1 september en av den astronomiska vetenskapens främste företrädare i vårt land, professorn i astronomi vid Uppsala universitet och föreståndaren för dess observatorium Osten Bergstrand.

Carl Osten Emanuel Bergstrand föddes i Stockholm den 1 september år 1873 såsom son till professorn vid K. Lantbruksakademien Carl Erik Bergstrand och dennes maka Jenny Rosalie, född Wallin. Efter år 1891 avlagd mogenhetsexamen vid Beskowska skolan inskrevs han detta år vid Uppsala universitet, och här avlade han fil. kand.-examen år 1894, fil. lic.-examen år 1898. Efter att sedan år 1897 ha varit amanuens vid observatoriet i Uppsala och utgivit några smärre vetenskapliga arbeten disputerade han för fil. doktorsgrads vinnande år 1899 på avhandlingen: "Undersökningar över stellarfotografrens användning vid bestämningen av fixstjärnornas årliga parallaxer", och blev samma år utnämnd till docent vid universitetet. År 1901 utnämndes han till observator därstädes.

Åren 1902, 1903—4, 1905, 1908 och 1912 företog han på riksstatens m. fl. resestipendier rikt givande studieresor till observatorier i Finland, Ryssland, Tyskland, Belgien, Frankrike och Italien, varvid han längre tider vistades vid observatorierna i München, Göttingen och Meudon (nära Paris) under ledning av de berömda astronomerna Seeliger, Schwartzschild och Deslandres. I själva verket torde Bergstrand vara den mest vittbereste av våra hemmavarande svenska astronomer, och han har också förvärvat sig en t. o. m. inom denna internationella vetenskap tämligen enastående vidsträckt erfarenhet på astronomiens olika områden.

År 1909 blev han t. f. astronomie professor efter N. C. Dunér, som på grund av sjukdom tvangs lämna sin lärarejänst, och år 1911 utnämndes han till ordinarie innehavare av lärostolen i astronomi vid Uppsala universitet och till föreståndare för dess observatorium. Sedan 1900 är han ledamot av det internationella "Astronomische Gesellschaft" och sedan 1913 ledamot av K. Vetenskaps-societeten, sedan åtskilliga år R. N. O.

Så är i korthet några biografiska uppgifter om en internationellt välkänd svensk forskare och en mycket högt skattad lärare vid Uppsala universitet. Bergstrands betydelse såsom vetenskapsman ligger framför allt på det praktiska, det *mätande* området av astronomien. Genom ytterligt noggranna och fullständiga undersökningar av s. k. felkällor, vilka behäfta raffinerade astronomiska mätningar, och genom att praktiskt utarbeta dittills föga kända mätmetoder har han skapat nya möjligheter för astronomien att nå förut svårtillgängliga eller rentav otillgängliga kunskapsområden. Bekant är, att uppmätningen av fixstjärnornas avstånd består i bestämmandet av ytterst små vinklar, s. k. *parallaxvinklar*, vilka mycket lätt röna inflytande från allehanda felkällor, liggande i instrumentella ofullkomligheter eller i atmosfärens växlande ljusbrytningsförmåga. Ännu in på detta århundrade kände man tydligt ej till alla sådana felkällor, ty olika mätningar av samma stjärnors parallaxvinkel gävo högst olika resultat. Speciellt tvistade man om avståndet till den historiskt ryktbara stjärnan 61 i Svanen, en av de oss mest närbelägna stjärnorna. Genom att under åren 1899—1903 fotografera denna stjärna med den stora Uppsalarefraktorn, ytterst noga bestämma stjärnans läge å plåten i förhållande till små, mycket avlägsna stjärnor vid de olika tillfällena samt faställa inverkningsnärheten från alla möjliga felkällor lyckades Bergstrand ej endast avgöra frågan om avståndet till 61 i Svanen utan även påvisa en förut ej uppmärksammas felkälla, liggande i atmosfäriska förhållanden. Denna upptäckt blev av största värde för astronomien, ty sedan man lärt att eliminera denna felkällas störande inflytelser, kunde man bestämma fixstjärnornas avstånd med betydligt större säkerhet än förut.

Senare har Bergstrand sysselsatt sig med utarbetandet av en metod att på fotografisk väg bestämma himlakropparnes färger — ett problem av största betydelse för speciellt utforskandet av ljussvaga, d. v. s. i allmän-

het mycket avlägsna objekt, enär färgen å en himlakropp sammanhänger med dess allmänna fysiska konstitution så att man från den förra kan draga slutsatser om den senare. Med hjälp av denna metod har Bergstrands båda lärjungar, docenterna Lundmark och Lindblad, bl. a. lyckats erövra den första kunskapen om den allmänna ljusbeskaffenheten hos ett större antal av de avlägsna spiralnebulosorna — ett kriterium på deras relativa utvecklingsstadier. — Bland hans enstaka forskningsresultat på olika områden — i allmänhet utgörande lösningar på mycket svåra praktiska problem — må nämnas bestämningen av planeten Uranus' ekvatorsplan och avplattning, av avståndet till huvudstjärnorna i Orionkonstellationen och av den förut mycket omdebatterade lägen för ljusfördelningen i solkoronan — den sistnämnda bestämningen baserad på fotografiska observationer av solkoronan vid den totala solförmörkelsen över Norrland den 21 augusti 1914.

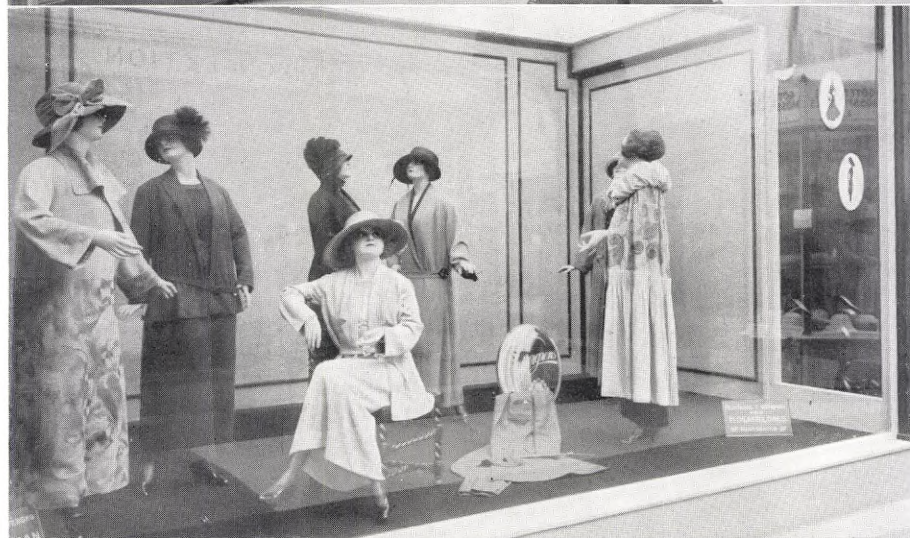
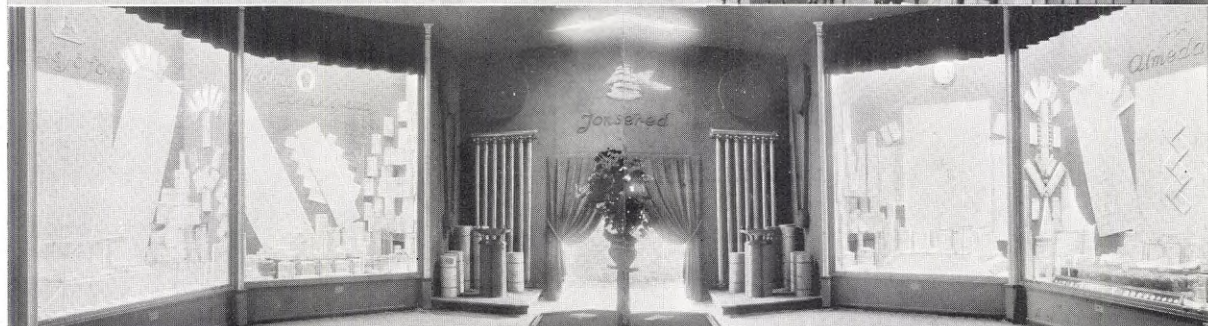
Överhuvud: där ett problem uppstått genom tillsynes motsägande mätningresultat eller där ett svåråtkomligt område av värdefulla kunskaper möjligen skulle kunna erövas genom förfinade mätningmetoder, där synes Bergstrand ha funnit en uppgift eiter sitt sinne, och vid behandlingen av sådana problem gör sig också fullt gällande hans stora och mångsidiga erfarenhet och hans sällsynta blick för alla de invecklade faktorer, som gestalta ett praktiskt astronomiskt problem. Det mera schablonmässiga utnyttjandet av hans metoder och lösningar i form av systematiska observationer i massor har han däremot överlåtit åt andra för att övergå till behandlingen av nya problem.

En insats av annat slag, för vilken framtida svensk astronomisk forskning isynnerhet torde bli va Bergstrand tacksam är hans målmedvetna utvidgning av Uppsala observatoriums resurser. Redan omedelbart efter sitt tillträdande såsom föreståndare för denna institut on lät han delvis nyinreda observatoriet, så att det i avseende på arbetslokaler bättre fyllde moderna krav, och i år har han låtit det undergå ytterligare en betydande utvidgning. En storslagen donation i samband med solförmörkelsen år 1914 satte Bergstrand istånd att förstärka även observatoriets instrumentella resurser; sålunda anskaffades för medel av denna donation år 1914 en mindre dubbel fotografisk refraktor och år 1922 en något större enkel sådan, jämte ledtuber. Men att framtida forskning härför kommer att tacka ej endast donatorn utan även Bergstrand kan förstås därav, att instrumenten äro så konstruerade, att de på mest effektiva sätt kunna tjäna sådana specialuppgifter, som äro särskilt ägnade för Uppsala observatorium.

Att en forskare med denna vidsträckt erfarenhet skall hava mycket att giva som lärare är lätt att inse, men att Bergstrand blivit i ovanligt hög grad uppskattad som universitetslärare beror förvisso icke minst på hans rent personliga egenskaper. Med en mycket stor pedagogisk förmåga förenar han nämligen en sällsynt älskvärdhet mot och tillgänglighet för yngre. De unga studenter, som avlagt tentamen för honom, de bruka icke komma därifrån förintade av den omätliga skillnaden mellan en stackars tentand och en professor, utan snarare ett pinnhål högre i eget självmedvetande genom att ha blivit behandlade nära som jämlike av en, som genom suverän behärskning av ämnet står på en ouppskattbar höjd över dem själva. Och i hög grad ofullständig skulle också bilden av Bergstrand vara om man icke också framhöll att han minst av allt är en trångsynt tackspecialist; i sällsynt omfattning förena sig hos honom de yttre och inre egenskaper, som tillsammans kunna karaktäriseras endast med det fullklingande ordet *kultur*. Förnäm enkelhet och spontan älskvärdhet präglar hans sätt mot andra, och i hans allmänna omdömet röjer sig den vittbereste världsmannen och mångsidigt (ej minst musikaliskt) bildade kulturmanniskan.

Sedan år 1901 är professor Bergstrand i äktenskap förenad med Anna Elfrida Eriksson och har i äktenskapet en son.

TEXTIL- OCH SÖMNADS-
INDUSTRI:

Överst:
SVENSKA YLLEFABRIKANT-
FÖRENINGENS KOLLEKTIVA
UTSTÄLLNING med Isaac Grüne-
walds 6 stora väggfält, utförda
med denne konstnårs sinne för
det verkningsfullt dekorativa, i
brokigt färgade tyger från fabri-
ker i föreningen. (Fotomonopole!)

Därunder:
SVENSKA LINNEINDUSTRI-
FÖRENINGENS KOLLEKTIV-
UTSTÄLLNING samt

EN AV A.-B. J. A. WETTER-
GREN & Co:s, GÖTEBORG,
MONTRER.

Nederst:
SVENSKA KONFEKTIONS-
FABRIKEN. CARL HÖGSTRÖM,
GÖTEBORG,

Text å sid. 773.

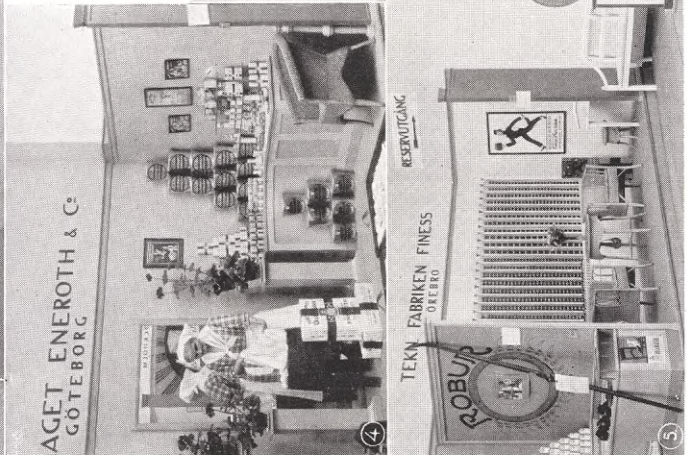
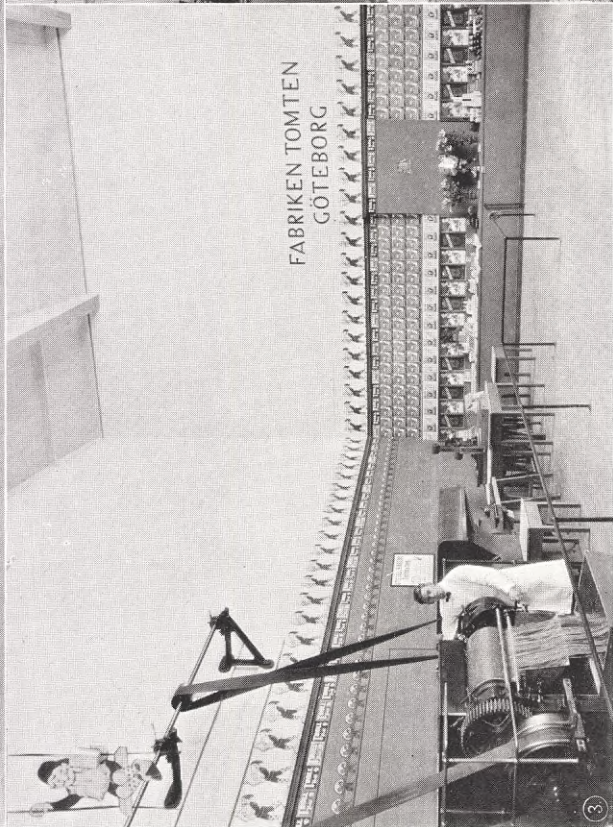
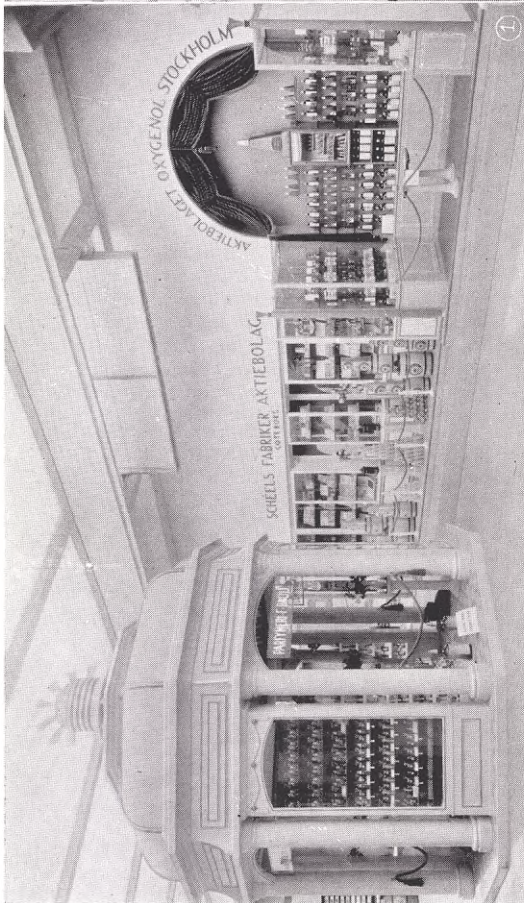
Hvar 8 Dags Utställn.-fotos.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Göteborg

NÅGRA AV DE MÅNGA VACKRA MONTRERNA Å KEMISK-TEKNISKA AVDELNINGEN.

1. A.-B. PARFYMERI F. PAULI, STOCKHOLM, (främst t v)
- A.-B. OXYGENOL, STOCKHOLM och A.-B. SCHEELS FABRIKER, GÖTEBORG.
2. BARNÄNGENS TEKNISKA FABRIKERS A.-B., STOCKHOLM, TVÅL- & PARFYMFABRIKEN VIOLA, GÖTEBORG, och MALMÖ GAMLA TVÅLFABRIKS BOLAG, MALMÖ.

3. A.-B. FABRIKEN TOMTEN, ALEX. LAGERMAN J.R. GÖTEBORG. 7. v. demonstreras tillverknings av tyll. Fotomonopolakt.
  4. A.-B. ENEROTH & C.O. GÖTEBORG. 5. INDUSTRI-A.-B. VIKING, ÖREBRO.
- Å följande sida: NYA A.-B. TRITON, SUNDBYBERG. Text å sid. 773.

Kiöckle Ang. Sjöbergs Kiv-kamrar, Öbz

H. 8. D's Utställn.-foto.

Inom den s. k. Exportutställningen rymmas även en hel del industrier, vilka endast i jämförelsevis ringa grad kunna räknas till de exporterande. Dessa industrier: livsmedel-, textil-, sömnads- och de kemisk-tekniska industrierna, äro emellertid av utomordentlig vikt för hemmamarknaden. Deras betydelse mätes icke i ton eller millioner kronor exporterad vara, den mätes i frånvaron av importerad vara.

De gamla vävnadsindustrierna, som särskilt i Västergötland ha så gamla

A.-B. CLOETTA, LJUNGSBRO, A.-B. FRANSKA CHOKLAD- OCH KONFEKTFABRIKEN CAP, GÖTEBORG, MALMÖ CHOKLAD- & KONFEKT FABRIKS A.-B. (Mazetti), MALMÖ, BRÖDERNA KANOLD A.-B., GÖTEBORG, PIX A.-B., GÄVLE.

H. 8. D:s Utställn.-foto. och Fotomonopole!, Klische: Aug. Sjöbergs Klischeanst., Göteborg

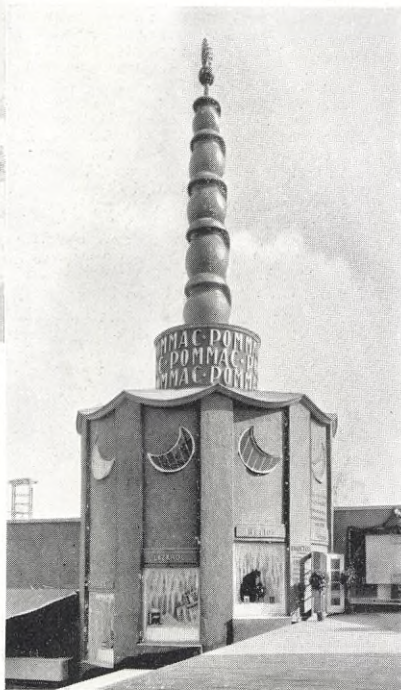

OLOF ASKLUNDS ÅNGBAGERI, GÖTEBORG, A.-B. ÖREBRO KEXFABRIK, ÖREBRO, GÖTEBORGS ÅNGBAGERI- & ÅNGKVARNS A.-B., GÖTEBORG; A. C. SVENSSONS KNÄCKEBRÖDSBAGERI ROBERT INGMAN, GÖTEBORG,

anor, representeras värdigt och smakfullt dels genom enskilda firmor, dels genom tvenne stilfulla kollektivutställningar. Den ena av dessa, *Svenska yllefabrikantföreningens*, visar dels tyger i stycke men också produkternas skiftande rikhaltighet i dekorationer av Isaac Grünewald, paranta "väggmålningar" i tyg. Den andra utgöres av *Svenska Linneindustrieföreningens* sexkantiga rum, där de bländande vita dukarna lysa mot en vackert blå bakgrund.

Konfektions- och modevarufabrikerna ha anordnat mycket smakfulla expositioner av sina alster. I denna avdelning finner man så vitt skilda saker som de luftigaste och elegantaste plymarbeten och stadiga regnrockar, gedigna reseffekter och förstklassiga sängkläder. Även pålsvaror av mycket hög kvalitet utställas.

Livsmedelsindustrien är mångskifande och dess utställningsföremål i de flesta fall välbekanta genom dagligt bruk för landets alla invånare. Man har emellertid lyckats skapa en alltigenom god enhetlighet och många ur skön-

H. 8. D:s Utställn.-foto. och Fotomonopolet

hetssynpunkt mycket tilltalande utställningar finnas. Exempelvis kan nämnas chokladfirmornas och bageridkarnas vackra anordningar.

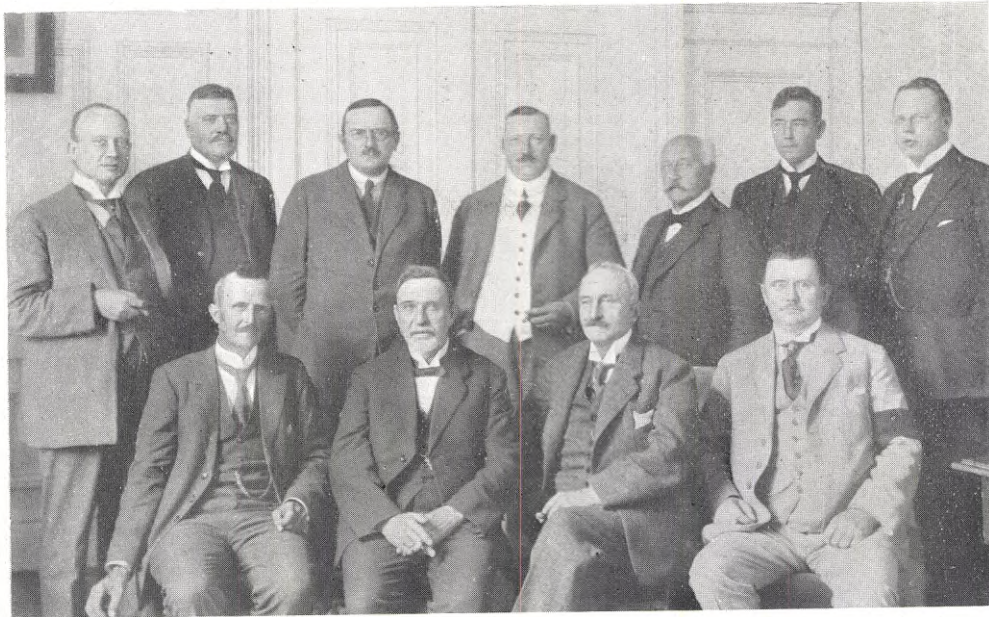
Den kemisk tekniska industrien är synnerligen rikligt företräd och man ser med tillfredsställelse bevisen på att denna industri hos oss har nått en med andra länders fullt jämställd nivå. De svenska tvål-, parfymeri- o. a. dyl. artiklar, vilka utgöra huvudmassan av de utställda föremålen, äro goda kvalitetsvaror.

De nu omnämnda hallarna rymma även andra kemiska produkter, vilka emellertid skola behandlas först i ett följande nummer.

Överst t. h. LAZAROL-FABRIKEN, STOCKHOLM. Därunder: LIVSMEDELSHALLEN. Nederst: NYA A.-B. TRITON, SUNDBYBERG. (Tillhör Kemisk-Tekniska avd. å föregående sida.)

DEN SVENSK—
NORSKA MELLAN-
RIKSBANEKOMMIT-
TÉN sammanträder i
Kristiania den 20—21
augusti. Fr. v. sittan-
de: Hemmansägaren,
j. d. stortingsmannen
Dahl, stortingsman
Blakstad, kapten An-
derson, rådmann Lars-
son; stående: kontors-
chef Foss, bankdirek-
tör Aubert, norska och
svenska generaldirek-
törerna Rasmussen o.
Granholm, överste-
löjtnant Fogelmark,
dr Axelsson, kontors-
chef Holtmon (norska
kommissionens sekre-
terare. Text å sid. 783.

Efter fotografen.

Kliché: Gofs, 66.

kr., har i sin helhet
bekostats av bank-
direktör Kjellberg,
som dessutom don-
erat ett kapital, f.
n. uppgående till
ungefär 200,000 kr.
till sjukhusets drift.

TURISTHYDDAN A BLÅHAMMARFJÄLLET, i vilken fyra människor om-
kommit under eldsödda den 25 augusti. Hyddan fullständigt nedbrunnen.
Text. å sid. 783. — Efter fotografen. — Kliché: Aug. Sjobergs Klichéanst., Gbg.

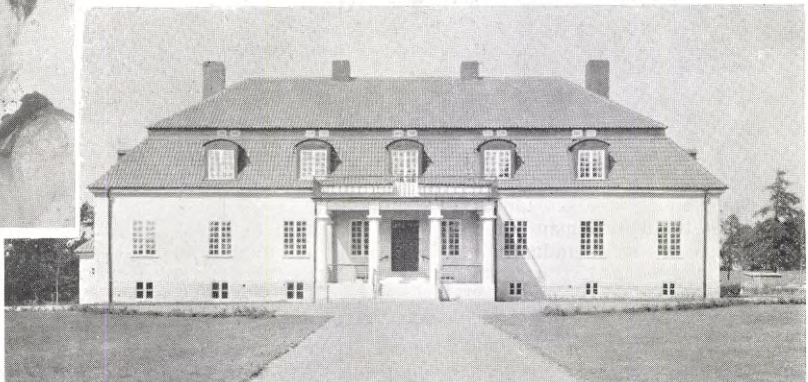
Härunder: STIFTELSEN "ANNA KJELLBERGS MINNE" I JÖNKÖPING.
Det vackra sjukhemmet invigdes den 18 augusti.
Infälld: FRU ANNA KJELLBERG.

Fotos. Atelier Rylander, Jönköping. — Kliché: Gofs Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

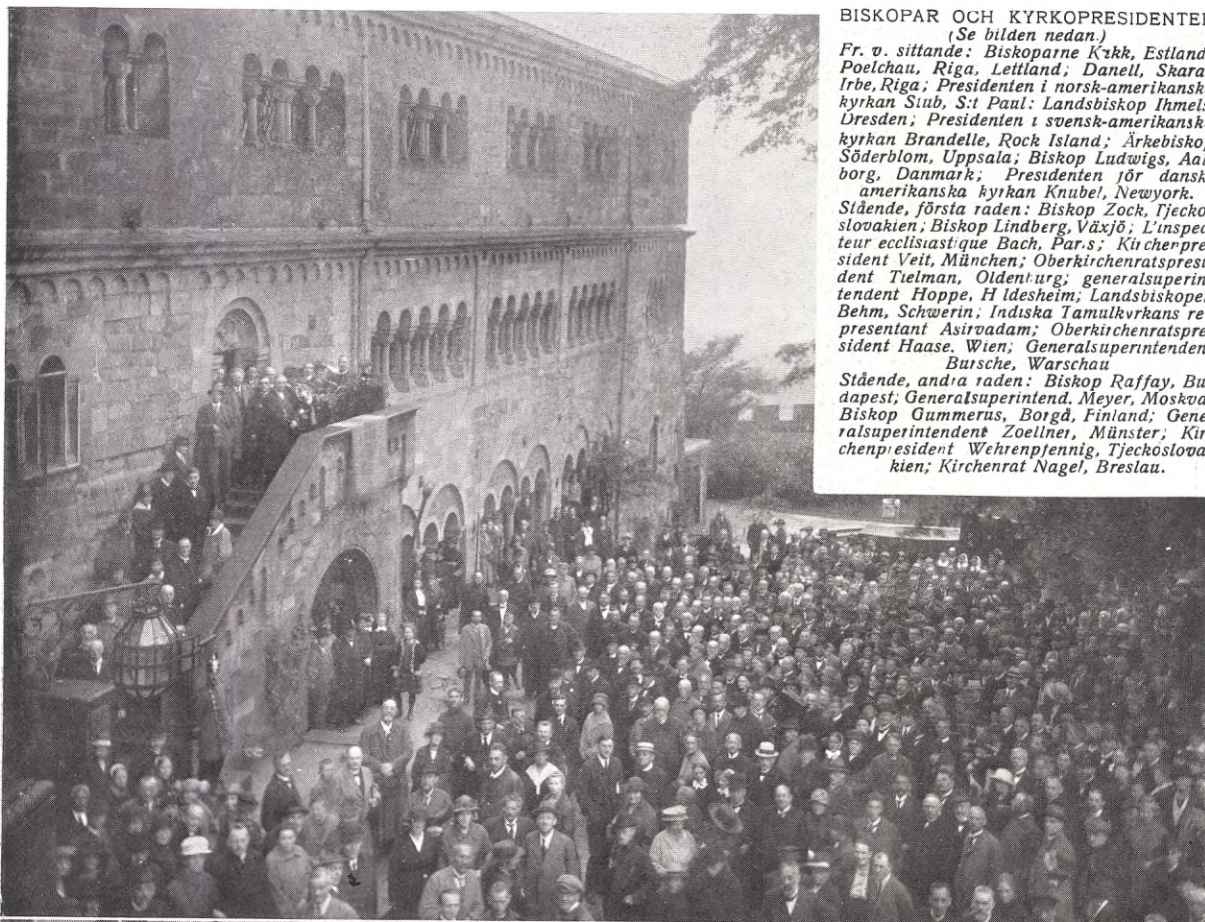
Den 18 augusti in-
vigdes i Jönköping ett
av bankdirektören Jo-
nas C:son Kjellberg i
Stockholm till minne
av sin avlidna maka,

fru Anna Maria
Kjellberg, född Alm-
quist, i hennes födel-
sestad upprättat hem
för kroniskt eller obot-
ligt sjuka. Till invig-
ningshögtidligheten
hade förutom donator
och hans barn infun-
nit sig ledamöterna av
stiftelsens styrelse m.

fl. Ordföranden, f. landshövding Pet-
tersson, höll högtidstalet och t. f.
landshövdingen greve Spens framför-
de stadens och länets tack till dona-
tor samt förklarade hemmet invigt.
Byggnaden, som med inredning och
inventarier kostat omkring 250.000

BISKOPAR OCH KYRKOPRESIDENTER

(Se bilden nedan.)

Fr. v. sittande: Biskoparne Kirkk, Estland; Poelchau, Riga, Lettland; Danell, Shara, Irbe, Riga; Presidenten i norsk-amerikanska kyrkan Siub, St Paul; Landsbiskop Ihmels, Dresden; Presidenten i svensk-amerikanska kyrkan Brandelle, Rock Island; Ärkebiskop Söderblom, Uppsala; Biskop Ludwigs, Aalborg, Danmark; Presidenten för dansk-amerikanska kyrkan Knubel, Newyork. Stående, första raden: Biskop Zock, Tjeckoslovakien; Biskop Lindberg, Växjö; L'inspecteur ecclésiastique Bach, Paris; Kirchnerpresident Veit, München; Oberkirchenratspresident Tielman, Oldenburg; generalsuperintendent Hoppe, H Idesheim; Landsbiskopen Behm, Schwerin; Indiska Tamulkyrkans representant Asirvadani, Oberkirchenratspresident Haase, Wien; Generalsuperintendent Bursche, Warschau

Stående, andra raden: Biskop Raffay, Budapest; Generalsuperintendent Meyer, Moskva; Biskop Gummerus, Borgå, Finland; Generalsuperintendent Zoellner, Münster; Kirchnerpresident Wehrenpfennig, Tjeckoslovakien; Kirchenrat Nagel, Breslau.

Efter fotografier,

TVÅHUNDRA DELEGERADE FÖR 40 LÄNDER I ALLA VÄRLDSDELAR, representerande 70 millioner Lutheraner. Överst: BEKÄNNELSEHÖGTID PÅ WARTBURG.

Därunder: BISKOPAR OCH KYRKOPRESIDENTER (namn ovan) Nederst: KOMMITTE-RADE FÖR VÄRLDSKONVENTETS FÖRBÄRANDE: fr. v. Missionsdirektör d:r

Paul, Leipzig, landsbiskopen d:r Ihmels, Dresden, professor d:r Morehead, New York, professor d:r Jacobs, Filadelfia. T. h. INTERNATIONELLA SEKRETARIATET. Fr. v d:r Stange, Leipzig, d:r Per Pehrsson, Göteborg, d:r Melhorn, Filadelfia. Text å sid. 783. Bild: Goh, Öbg.

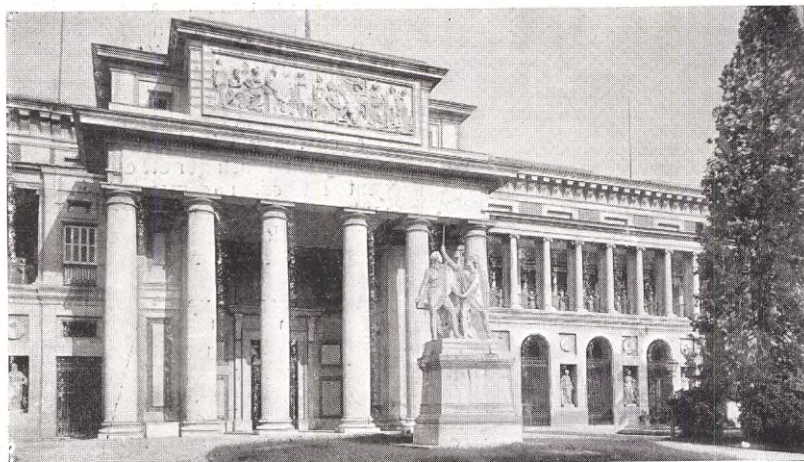

MUSEO DEL PRADO I MADRID.

Resor till söderns länder bruka i allmänhet företagas på våren, då landskapet visserligen står i sin fägring, men värmen ofta låter vänta på sig och hotell samt järnvägsvagnar äro överfulla med turister eller i förväg abonnerade av resesällskap, som från skilda delar av världen besöka de förnämsta konststäderna.

Pyreneiska halvön besväras ytterst sällan av s. k. "valutaresande". Som ett exempel härpå må anföras, att mitt i september förra året viserade spanska pass försedd med den låga siffran n:r 36. Svenska kolonien i Madrid räknar för övrigt blott ett 40 tal personer.

Om man reser till Spanien på hösten finnes det gott om rum, utom i Ma-

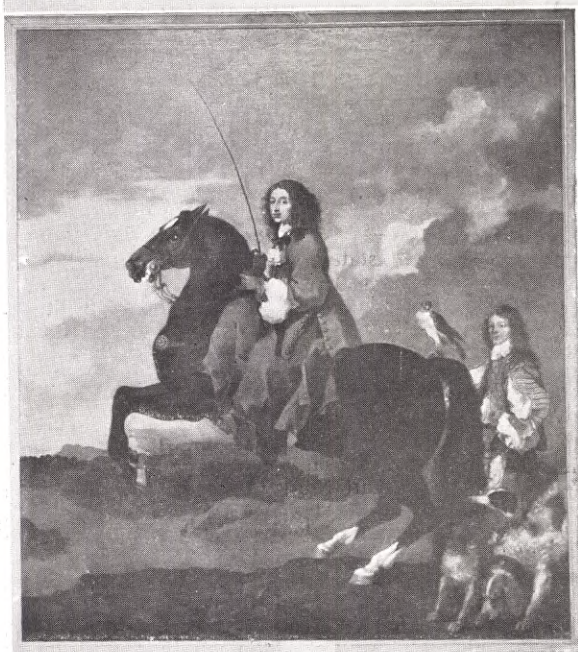
MUSEO NACIONAL DE PINTURA (PRADOMUSEET) I MADRID.

T. v.:

DEN HELIGA BIRGITTA OCH HENNES MAKE, LAGMANNEN I NÄRIKE, ULF GUDMARSSON, SAMT MADONNAN MED BARNET. Målning från tiden 1503-1505 av Tizian (Vecellio).

drid, temperaturen är behaglig och man får då njuta av medelhavstrakternas härligaste frukter samt göra bekantskap med dem, som aldrig komma till vårt land t. ex. färska fikon, granatäpplen, kaktusfikon (Higos chumbos), Chirimoia (Anona cherimolia) samt åtskilliga grönsaker. De bättre restauranterna äro fullt jämförliga med andra länders. Polisverkets förträffliga organisation faller särskilt i ögonen. Madrid, ehuru en alltigenom modern stad t. o. m. försedd med "underground", har ännu

TVÅ PORTRÄTT AV DROTTNING KRISTINA AV SVERIGE. T. v. Ryttareporträtt, målning av Sebastian Bourdon; t. h. Porträtt, antagligen av samme konstnär. Efter fotografien. Klisché: Sjöberg, Gbg.

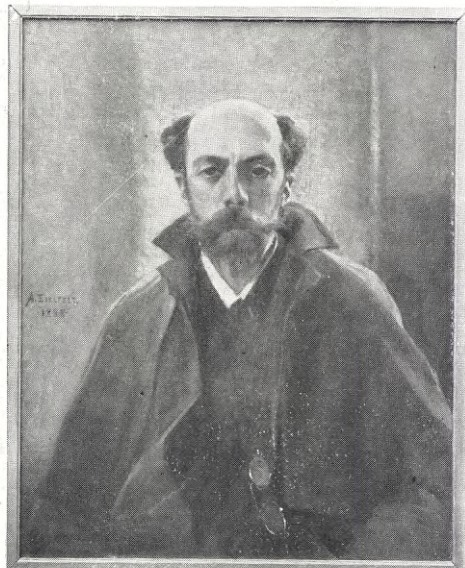

Efter fotografie
AMOR OCH PSYKE. Staty i marmor av Johan Tobias Sergel.

kvar sina eleganta enskilda ekipage samt uråldriga diligenser dragna av tre hästar. Pradomuseet eller Museo Nacional de Pintura y Escultura, ett av de mest betydande och äldsta i Europa, har charmant läge, verkar monumentalt och gör ett elegant intryck, när man ser tavlorna hänga på röd siden-damast. Regndagar hålles museet stängt för allmänheten.

Målningarna uppgå till över 2,500 st., bland vilka märkas de spanska mästarna: Velázquez, Murillo, Ribera, Goya samt impressionismens föregångare el Greco, vilkens hus i Toledo på senaste tiden blivit en vallfartsort för konstintresserade. Icke blott spanska skolan, utan även italienska med Rafael och Tizian, flamländska och franska skolorna äro här utmärkt företrädda.

Efter fotografie
EUSEBIO BLASCO. Porträtt i olja av Albert Edelfelt, 1888.

Pradomuseet innehåller följande svenska porträtt: *Den heliga Birgitta och hennes man närikeslagmannen Ulf Gudmarsson, samt Madonnan med barnet*, målning från tiden 1503—1505 av Tizian (Vecellio). Tavlan, å vilken Birgitta överräcker blommor till Jesusbarnet, torde väl vara den förnämsta målning återgivande svenska personligheter, som existerar. Den har kommit från slottet Escorial och en replik eller kopia lär finnas i kungl. lustslottet Windsor i England.

I början av 1340-talet företog Birgitta och hennes make åtföljda av några svenskar en pilgrimsfärd till Spanien, varefter den heliga Martas grav i Tarragona och aposteln Jakobs vilorum i Compostella besöktes.

Drottning Kristina av Sverige, ryttareporträtt i naturlig storlek (338×291 cm.), målning av Sebastian Bourdon. Kristina iförd en gråul dräkt rider en mörkbrun häst med vita bakfötter. Hon åtföljes av en page bärande en jaktfalk och omgives av några hundar. Porträttet anses vara ett arbete av Bourdon (* i Montpellier 1616 † i Paris 1671; under åren 1652—1654 var han drottning Kristinas hovmålare i Stockholm). Enligt uppgift av en 1600 talsförfattare Guillet de Saint Georges sändes ryttar-bilden i stort format till spanske konungen Filip IV. Konstkritikern Hymans tror, att Tenier har målat hästen, Flyt de andra djuren och J. van Egmont drottningen själv. Sålunda äro olika meningar förhärskande.

Drottning Kristina av Sverige, målning i olja (105×88 cm.) antagligen av Sebastian Bourdon. Drottningen åter-givnes klädd i svart dräkt med vänster hand hållan Je spiran.

Museets skulpturavdelning, som omfattar 400 nummer, har för oss svenskar ett alldeles särskilt intresse, i synnerhet som den till stor del består av föremål, vilka av *drottning Kristina* hopbragts i Rom, men efter hennes död skingrades och delvis överfördes till Spanien genom konung Filip V och drottning Isabellas försorg.

Marmorskulpturerna förvarades till år 1836 i det vid Segovia belägna kungl. lustslottet *La Granja*, vars vattenkonster äro särskilt ryktbara såsom mera betydande än Versailles'. Kaskaderna, med vilka drottningen en gång ville överraska sin gemål vid hans hemkomst, hade kostat 3 millioner, men "roade konungen blott 3 minuter", enligt vad han själv yttrade.

MUCEO NACIONAL DE ARTE MODERNO I MADRID.

Spanska statens museum för modern konst har fått sina lokaler i det jättelika Palacio de la Biblioteca y Museos Nacionales, uppfört under åren 1866—1894.

Byggnaden, som dessutom innehåller Nationalbiblioteket, Arkeologiska och Etnografiska museerna med bland annat dyrbarheter rövade från Amerikas urinnevärnare, utgör ett bevis på de styrandes förståelse och offervillighet just för kulturella ändamål.

Konstmuséet omfattar såväl spanska som utländska målningar och skulpturer från 1800-talet och senare tider. Tavlorna imponera både genom sina egenartade motiv och genialiska utförande samt intressera så mycket mera som reproduktioner sällan varit synliga i Sverige. Här finnes även några vackra marmorgrupper och bland dessa igenkänner man överraskad *Sergels "Amor och Psyke"* i marmor 72 cm., ehuru osignerad och utan konstnärsbeteckning. Enligt en arkivarisk uppgift beställde konung Carl IV av Spanien ett exemplar av detta skulpturverk, vilket bevisar arbetets popularitet på sin tid.

Vidare märkes i en enskild samling ett porträtt av *Eusebio Blasco*, återgiven i den numera försvunna "spanska kappan". Målningen är signerad: *A. Edelfelt 1888*. Albert Edelfelt (*1854 †1905) är född i Finland ehuru av svenska föräldrar. Han var från år 1874 bosatt i Paris, där han målat bland annat det berömda porträttet av Pasteur.

Konstnären, som på kortare tider besökte Finland och Sverige, intager en rangplats bland Nordens målare. Ledamot av svenska konstakademien 1884.

Smickrande för vårt land bör ju vara, att Madrids botaniska trädgård ståtår med två olika byster av Carl von Linné, men ingendera utmärker sig för någon porträttlikhet. De förskriva sig från medio av 1800-talet. Bronsbysten är placerad utanför och marmorbysten inuti orangeribyggnaden.

Till bilder å sid. 780.

En storartad donation har i dagarne gjorts till Stockholms stadshus av grosshandlare John Josephson, vilken till Stockholms stadsfullmäktige överlämnat hela sin värdefulla samling av Karl Nordströms konstverk, bestående av nio oljemålningar, elva kolteckningar, en akvarell samt Carl Eldhs porträttbyst i svensk granit av Nordström att efter makarne Josephsons död förvaras i Rådshallen i Stadshuset. Bland de donerade konstverken märkas flera av Nordströms bästa och mest representativa saker såsom "Kyrksund", samlingens största duk, den bekanta "Riddarhuset", "Solnedgång" med motiv från det av konstnären ofta skildrade Borreberget på Tjörn samt den mästertliga kolteckningen "Tremastad skonert".

PRESIDENT HARDINGS DÖD OCH BEGRAVNING.

7. v.: PALACE HOTEL I SAN FRANCISCO, DÅR PRESIDENT HARDING AVLED den 2 augusti. Han dog i hörnrummet i 7:de våningen, under den långa balkongen och flaggan på halv stång. Amatörfoto. R. Ahleen, San Francisco.

T.h. KISTAN FÖRES Å EN KANONVAGN TILL CAPITOLIUM I WASHINGTON dagen efter dess ankomst den 7 augusti med presidentens lik från San Francisco.

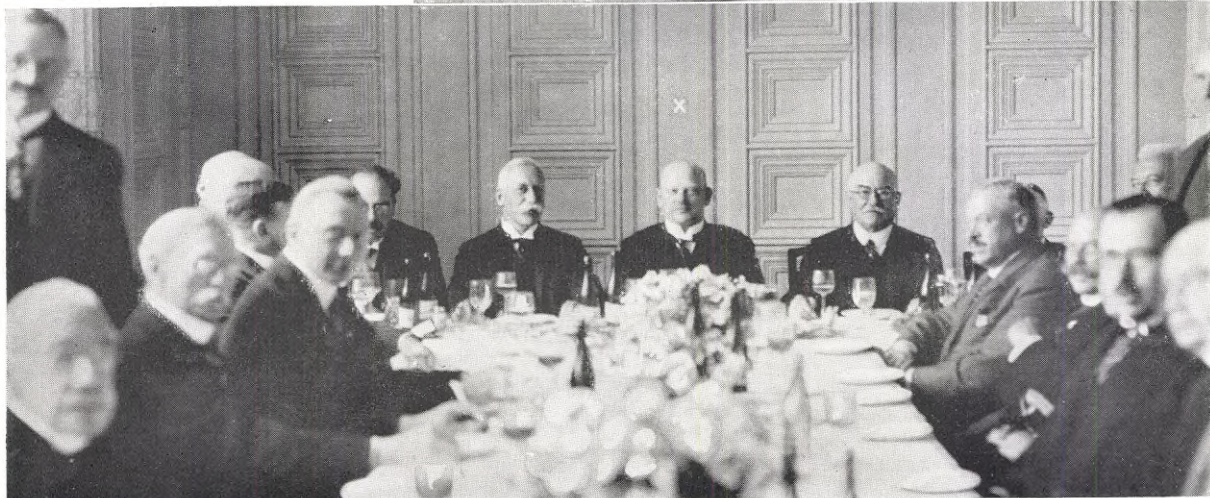
Därunder: DET NYA PRESIDENTPARET CALVIN COOLIDGE efter sorghögtidigheten å Capitolium.

Efter fotografie

Kliska Zug, Sjöbergs Kliska, Göteborg

President Hardings sista färd blev sällsynt gripande genom de stora bevis på vunna sympatier hos det amerikanska folket, vilka överallt ådagalades. Kistan fördes från San Francisco, där presidenten avlidit, på järnväg över hela kontinenten till Washington, där en storslagen procession ägde rum från Vita huset till Capitolium. Därefter överfördes kistan till Hardings hemstad Marion i staten Ohio, där kistan nedsattes i ett gravvalv, för att sedan förvaras i ett mausoleum på en höjd intill staden. Den nye presidenten och expresidenten Taft jämte den store uppfinnaren Th. Edison och mr. Henry Ford, bägge intima vänner till den avlidne, närvaro. — Som ett tecken till landets sorg iaktogs över hela landet på samma klockslag, som begravningen tog sin början, under två minuter, en fullständig tystnad.

ETT STORPOLITISKT BANKETTAL I BERLIN. Rikskanslären Stresemann (X) vid en bankett given av Tyska Industri- och handelsdagen i Tyska Sällskapets hus vid Wilhelmsstrasse. D:r Stresemann gjorde härunder en del märkliga utländska uttalanden som väckt stor uppmärksamhet även i utlandet. 7. v. om rikskanslären sätter sällskapets ordf. von Mendelsohn och finansminister Hilferding.

Text å sid. 783.

TILL KARL NORDSTRÖMS BORTGÅNG.

Konstnären Karl Nordströms jordfärd ägde rum den 21 augusti under synnerligen högtidliga former. Vid graven hade församlats de flesta av vårt lands främsta konstnärer med prins Eugen i spetsen samt representanter för Konstnårsförbundet, Konstnärsklubben och Nat.o-

nalmuseum. Medan enstråkkvartett, sammansatt av medlemmar ur hovkapellet och konsertföreningen, utförde en hymn av Schubert, bars den av vita liljor och blå violer prydda kistan in i stora gravkapellet på Norra kyrkogården, där jordfästningen ägde rum. Efter dess

slut fördes kistan till familjegraven och gravsattes, varpå prins Eugen framträdde och höll ett längre minnestal, genombandat av djupaste sympati och förståelse för konstnären och vännen.

Forts å sid. 783.

TVÅ AV KARL NORDSTRÖMS VERK, som ingå i den storartade donation av ett 20 tal av mästarens yppersta arbeten, vilken i dagarna gjorts av den kände konstmecenaten grosshandlanden John Josephson i Stockholm till Stadshuset därstädes. (Bildcentralen)

Överst: "Solnedgång", därunder t. v. "Redden i Villefranche".

Text å sid. 778.

Foto: Jäger, Östern.

Kliché: Göds Bildbyrå & Klichéanst., G.

GROSSHANDLANDEN JOHN JOSEPHSON.

Härunder: VID KARL NORDSTRÖMS JORDFÄSTNING: Prins Eugen talar vid graven.

Foto: Karlsson, Sthlm.

EN NY BELLMAN-STATYETT AV BILDHUGGAREN CARL FAGERBERG. — Efter fotograf. Klisché: Goss, Öbg.

Bildhuggaren Carl Fagerberg, som jämte sina allbekanta dekorativa djurbilder särskilt ägnat sig åt framställning av Bellman och hans motivkrets, har nyligen fullbordat en vacker *Bellmansstatyett*, framställande skalden lekande på sin luta. För flera år sedan utförde herr Fagerberg som bekant en statyett av Ulla Vinblad, som lovordades för dess grace.

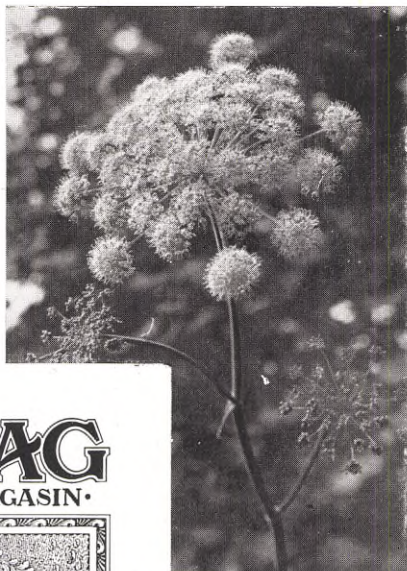
*

Den svenskfödda sångerskan fru Marie Sundelius, en av Metropolitanoperans i Newyork klarast lysande stjärnor under senaste år ankom den 18 augusti till Stockholm där hon inleder

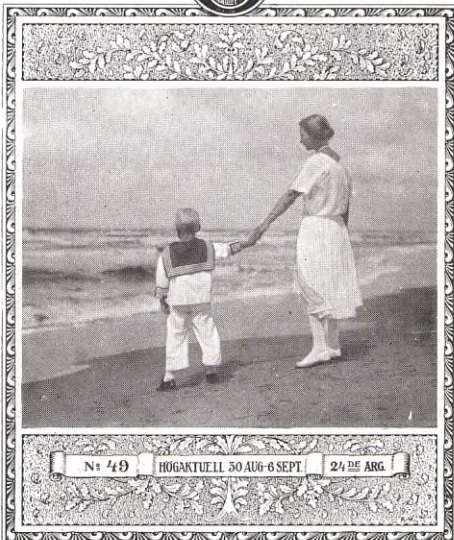
ett med största förväntningar motsatt gästspel vid Operan den 3 september. Detta blir första gången fru Sundelius låter höra sig offer tiigt i Sverige och efter gästspelets slut och eventuellt någon konsert begiver hon sig ut på en kon-

Forts. å sid. 783.

Nedanstående bild: OMSLAGSVIGNETT TILL N:R 49. I mörkgrön dubbeltonfärg. "Vid stranden", en vacker bild tagen av fotograf Otto Nilsson, Halmstad. — Klisché: Goss, Öbg.

2 Sept. 1923
HVAR 8 DAG
• ILLUSTR. • MAGASIN •

N: 49 HÖGAKTUELL 50 AUG-6 SEPT. 24 DE ARG.

Efter fotograf

Klisché: Sjöberg, Öbg.

FRU MARIE SUNDELIUS, den svenskfödda sångerskan vid Metropolitan Opera i New York, på gästspel i Stockholm — Efter porträtt.

Klisché: Goss, Öbg.

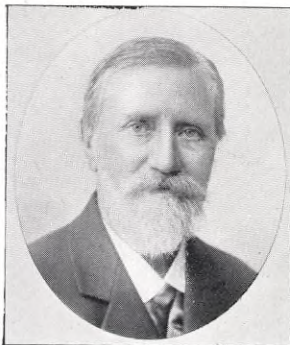
EN SÄLLSYNT, FRIDLYST PIMPINELLA-VÄXT som jnnes å Kclmården i Krokek, där den kallas "Pipiloka". Om den vanliga sorten "Pimpinella" kanske sångaren i övre vänstra hörnet just sjunger: "Rött vin och pimpinella". — Amatörfoto D. Samuelson.

EN NY CREME-FÄRGAD ROS som visats vid den stora Blomsterutställningen i London och som uppkallats efter Aga Khans son, prins Muhammed Ali.

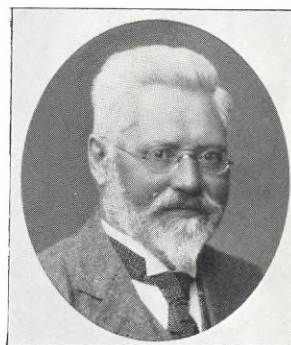

H. H. HILDEBRANDSSON.
F. d. Professor. — Stockholm.
85 år 19 aug.*

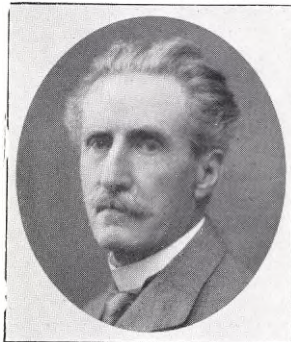
J. P. VELANDER.
F. d. Folkhögskoleföreståndare.
Stockholm. 75 år 13 aug.*

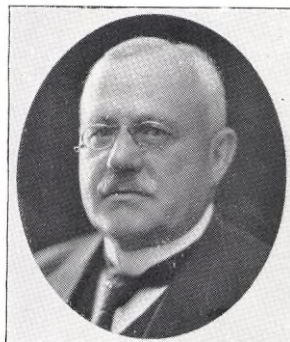
A. MALM.
F. d. Förste Bibliotekarie. — Lund.
70 år 3 sept.*

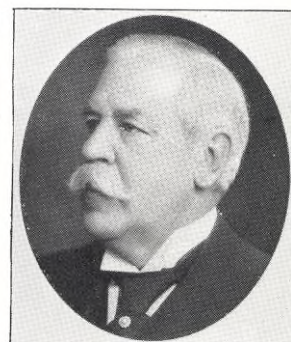
E. G:SON ODELSTIERNA.
Professor emeritus — Stock-
holm. 70 år 5 sept.*

H. VON GEGERFELT.
Ingeniör. — Göteborg.
75 år 21 aug.

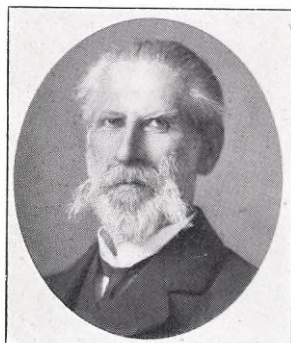
P. E. LINDSTRÖM.
Överdirektör. Huvudredaktör.
Stockholm 60 år 25 aug.*

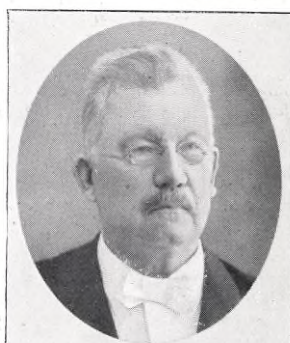
E. A. BOLINDER.
Direktör. — Stockholm.
60 år 31 aug.*

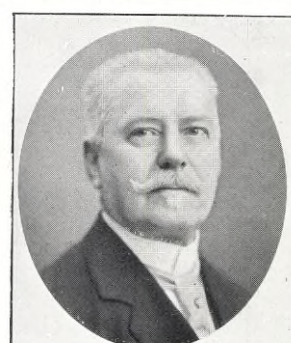
J. O. E. RYDBECK.
Bankdirektör. — Stockholm.
45 år 31 aug.*

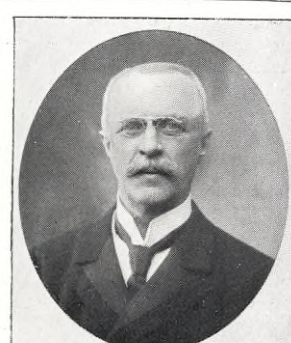
I. W. WESTRIN †
F. d. Bankdirektör. — Sthlm.
F. 1843. † 18 aug.*

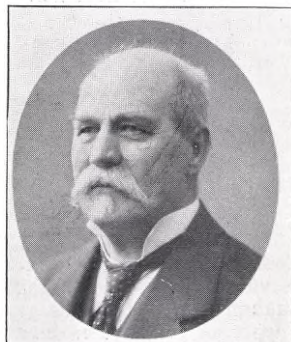
O. T. BERGSTRÖM †.
F. d. Lantbränmästare. — Umeå.
F. 1847. † 14 aug.*

K. W. BILLE †.
Bokförläggare — Stockholm.
F. 1851. † 13 aug.*

K. L. BROLIN †.
Vice Konsul. — Söderhamn.
F. 1858. † 15 aug.*

A. AMUNDSON †.
F. d. Skomakaremästare. — Sthlm.
F. 1848. † 22 aug.*

J. LARSSON †.
Lantbrukare. — Presstorp.
F. 1853. † 24 aug.*

HUGO HILDEBRANDSSON. Stud. 58, fil. kand. 85, e. o. aman. v. univ. bibl. 86, andre bibliotekarie 10, förste bibl. s. å., avsk. 20. Not. i medic. fakult. 92—12. Skån. nat. bibl. 91—10; medl. av red. av Sv. akad. ordbok 95. Hed.-led. av Malmö nat. i Lund.

ERIK ODELSTIERNA. Avg.-ex. fr. Teknolog. inst. 76, stip. å Järnkont. metallurg. stat. 76—80, ing. v. Järnk. 83—94, disp. v. Jäders bruk 89—92, förste lär. v. Filipst. bergssk. 92—97, förestånd. f. Falu bergssk. 97—04, tf. prof. i metallurgi o. hyttkonst v. Tekn. högsk. 03, ord. prof. 04—18. Prisd. v. världsutställn. i Antwerpen 85, Chicago 93, industriutställn. i Malmö, Norrköp., Karlst., Gävle o. Stockholm.

PER ELOF LINDSTRÖM. Stud. 82, fil. lic. 09, fil. dr. 92, lekt. v. Nya elem.-skolan 95, rektor v. H. allm. lärov. i Gävle 06, e. byråchef i Eckes-dep. s. å., kansliråd i K. M. kansli 08, konsult. statsråd 09, eckles.-minister 09—11, kansliråd o. byråchef i Eckles.-dep. 11, överdirektör o. chef f. Postsparbanken 17; huvudredaktör f. Aftonbladet i Stockholm 23. Led. av lärov.-komm. 99—02, sekr. o. led. i univ.-examenkomm. 03—06, tillk. sakkunn. i Eckles.-dep. 09, i

* Data å samma eller nästa sida.

Klitché Aug. Sjöbergs Klitchéanst., G:g

folkundervisn.-komm. 12—13, i departementalkomm. 11—13; ordf. i lärarefören-
ning 12—16, i gym.-komm. 16—18, tandläk.-undervisn.-komm. 18—20. Inspekt.
f. H. allm. lärov. i Norrmalm i Stockh. o. f. Stockunds högre folksk. Led.
av dir. f. Stat. anst. f. pens. av folkskollär. 17, av styr. f. Aug. Abrahamsons
stift. å Näås 16, av styr. f. a.-b. Göteborg. bank 17; v. ordf. i fiskarförb. 16. Led.
av Riksd. A. K. 21. Biografi o. hetsid.-portr. årg. X: 38.

ERIK BOLINDER. Avg. ex. fr. Chalm. tekn. inst. 84, prakt. o. studieresor
i Engl. o. Amerika 84—88, verkst. dir. f. J. & C. G. Bollinders mek. verkst. i
Stockh. sdn 88. Led. av överstyr. f. Sv. verkstadsfören., fullm. i Stockh. fabr-
fören., led. av dir. f. Allm. barnbörds huset.

OSCAR RYDBECK. Stud. 95, efter språkstud. i utl. anst. i olika banker fr.
96, verkst. dir. i Kristineh. c. bank 07, Härnösands e. bank s. å., bank a.-b.
N. Sverige 08, a.-b. Sv. priv. centralbank 12, Skand. kred. a.-b. kontor i Stockh. sdn
17. Ordf. i styr. f. Centr. grupp. emiss. a.-b., styr.-led. i Sv. kronkred. a.-b.,
a.-b. Länekassan av 1914, a.-b. Kreditkass. av 1922; v. ordf. i styr. f. Sv. bank-
fören., Stockh. hand.-kamm., styr.-led. i Stockh. fondbrs., Nat.-ekonom. fören.,
ordf. i Riddarhuset a.-b., v. ordf. i styr. f. a.-b. Sv. järnvägs verkst., styr.-led. i
St. Kopparb. bergsl. a.-b., Traf. a.-b. Grängesb.-Oxelös., Sv. tändsticksfabr.
a.-b., led. av styrna f. Folkuniv.-fören., Sv. fören. Norden, led. av Stockh. kon-
serthuskomm. Led. av 1917 års bankkomm., finansdeleg. f. Sv. v. fredskonf. i
Paris 19 o. fin.-konf. i Bryssel 20; led. av ekonom.-rådet 20—21, av kapital-
kontr.-nmd 18—22, tull- o. traktatkomm. 21.

WILHELM WESTRIN †. Stud. 63, kameralex. 64, kronolänsm. 65, tj.-gör. i
Vimmerby under många år. Var på sin tid styr.-led. o. verkst. dir. i Folk-
banken i Vimmerby samt därefter dir. i Diskontobanken, senare f. Göteborgs
bankens avd.-kont. samt slutl. anst. v. sistn. banks avd.-kont. i Stockholm.

THEODOR BERGSTROM †. Stud. 70, kr.-länsman-ex. 75; e. o. landskansl. i
Västerb. L. 71, ut. kr.-länsman. i Åsede dist. 75, kr.-länsman där 83, här.-skr. i
Umeå fögd. 89, lanträttnäst. i samma fögd. 05—15. Ordf. i Åsede komm.-st.
81—89, i Umeå s:n 92—95; stadsfullm. i Umeå 97—19, v. ordf. 01—05, ordf. 06—
19; omb.-man f. länet's ömsesid. brandstodsbol. sdn 95, led. o. v. ordf. i dir. f.
södra lasarettet. led. av veterinärstyr., folkhögskolestyr. o. styr. f. länet's sin-
nesslöanst. Led. av hushålln.-sällsk. förvalt. utsk., dess kassa-förvalt. 1:00—
07, sdn 96 led. av styr. f. Riksbankens avd.-kont. i Umeå, sdn 10 dess ordf.
Landstingsman 93—96 o. 03—18.

WILHELM BILLE †. Stud. 71, akad.-studier i Upps. 71—75, anst. i J. Selig-
mans bokh. 75—77, inneh. denna affär i eget namn t. 93 samt eget bokförlag
82—94, senare ombild. t. a.-b. vilket 13 överg. t. Albert Bonnier. Led. av
Lidingö komm.-nmd 15—18. Styr.-led. i Bokförl. fören. v. ordf. i styr. f. Bok-
o. musikhandl. understödsfören. 08—21, styr.-led. o. ordf. i Brygg.-åmb. pens-
kassa 13—22.

KARL BROLIN †. Var under 40 år verksam inom Marmas såg. a.-b. Sdn
89 dansk v. konsul. På sin tid led. av drätselk., hamndir. samt ett flertal
ensk. företags styrelser.

AUGUST AMUNDSON †. En av Stockh. äldsta burskapslägande borgare,
inneh. under många år skomakeri. På sin tid styr.-led. o. sek. i Skomaker-
mäst.-fören. i Stockh., kyrkofullm. i Katarina förs., led. av styr. o. församl-
råden i Luth. miss.-fören. på Söder.

JOHAN LARSSON †. Äg. egend. Pressstorp i Gborgs o. B. län. På sin tid
ordf. i komm.-nämnd o. v. ordf. i stämna, landstingsman och senare åren
ålderspresident. Styr.-led. i Gborgs o. B. län's sparbank sedan 10. Led. av
Hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk. o. avd. sdn 94. Led. av Riksd. A. K. 1900—08,
av F. K. 12—15.

KARL NORDSTRÖM. Forts. jr. sid. 780.
Sedermera talade också skulptör Christian Eriksson å
Konstnärsförbundets och intendent Axel Gauffin å Na-
tionalmusei vägnar. Bland mängden av kranar märktes
sådana från prins Eugen, från Nationalmuseum, från Göte-
borgs museum, från Jubileumsutställningens i Göteborg
konstavdelning samt från en otalig mängd enskilda konst-
närskamrater och vänner.

MARIE SUNDELIUS. Forts. jr. sid. 781.
sertturné runt hela Sverige till den 6 oktober då åter-
resan anträdtes.
Fru Sundelius, som kom till Amerika vid 10 års ålder,
har tillhört Metropolitan Opera sedan 1917 och bland
hennes bästa roller därstädes kunna nännas Margareta
i "Faust", Mimi i "Boheme", Elsa i "Lohengrin" och
många andra av de största sopranpartierna. Gästspelet
i Stockholm torde också komma att omfatta just de nu
nämnda tre rollerna samt dessutom Julia i "Romeo och
Julia".

Till bilder å sid. 775.
Den norsk-svenska mellanriksbanekommissionen
sammanträdde i Kristiania den 20—21 aug. för att de-
finitivt avgöra spörsmålet om de två konkurrerande lin-
jealternativen för sammanbindande av de svenska och
norska järnvägsnäten över norra Bohuslän, Bullaren eller
Svinesund. Man uppnådde full enighet och betänkandet
kommer att så snart det blivit slutfört överlämnas till
de bägge landens regeringar.

*
En sorglig eldsolycka, som krävde fyra människoliv
inträffade den 25 augusti i Jämtlandsfjällen, då den ett
par mil från Storliens järnvägsstation belägna Blåham-
marsstugan nedbrann. Stugan, som låg på c:a 1100 m:s
höjd, var på grund av sitt ypperliga läge mellan Storlien
och Syllfjällen en av landskapets mest besökta fjällhyddor.
Den förestods av fr. Astrid Aune från Storlien med hjälp
av en kokerska Alma Jönsson och en drängpojke Birger
Norén. På aftonen fört hade dessutom anlänt en norsk
turist, banktjänstemannen Rognhauq. Samtliga dessa
personer blevo innebrända. Elden synes hava uppkom-

mit vid sextiden på morgonen, ty den observerades först
av den omkomna föreståndarinnans broder i Storlien
ungefär klockan sju. Man begav sig snabbast möjligt
till brandplatsen, men vid framkomsten återstod av den
hemtrevliga stugan endast rykande rester. Det är knap-
past möjligt att klarlägga orsaken till eldens uppkomst.

Till bild å sid. 776.

Den lutherska kyrkan har under ordförandeskap av
biskop Ihmels nyližen för första gången i världshistorien
avhållit ett gemensamt internationellt möte, till vil-
ket framstående deltagare från hela världen infunnit sig.
Kyrkomötet samlades i Eisenach den 19—24 augusti
och de olika länderna hade alla sänt kyrkligt mycket
framstående män som delegerade. Främst märktes pre-
sidenten för National Lutheran Council, dr Jacobs,
och presidenten för United Lutheran Churches, dr Knubel,
jämte "lutheranernas Hoover", den genom sitt storslagna
hjälparbete välbekante dr Morehead. Även Augustana-
synodens president Brandelle var närvarande och över-
huvud var Amerika kraftigt representerat, om än av helt
naturliga skäl Europas representanter voro talrikare.
Från de nordiska länderna märktes för Sverige ärkebiskop
N. Söderblom, biskoparna Danell och Lindberg samt
dr P. Pehrson, för Norge prästerna Thvedt och dr Nor-
mann, för Finland biskop Gummerus, dr. Kaila och
Loimaranta och för Danmark biskop Ludwigs, pastor
Holt och teol. dr A. Jörgensen. I de många intressanta
föredragen betonades överallt den starka viljan till in-
bördes sammanhållning och hjälp. Man kan alltså vänta
goda resultat av detta enastående möte.

Till bild å sid. 779.

Den nye tyske rikskanslern Stresemann har med ett
stort tal vid en under tyska handels- och industridagen
den 24 aug. given lunch i viss mån skapat ett bättre
underlag för förhandlingar. Helt naturligt riktade han sig
till de närvarande industrimännen med en vädjan att
stödja riket och påvisade att den tyska industrien om än
överskattad som vinstkälla från ententehåll dock trots
allt har framtidsmöjligheter. Han förklarade den nya
regeringen vilja stå fast vid den gamlas memorandum
av den 7 juni, däri bl. a. rekvisition av tysk riksegendom
och tysk industri som garanti för tyska prestat omer före-
slagits. Stresemann ställde sig sålunda icke främmande
för s. k. "positiva panter". Dessutom betecknas det som
ett viktigt steg mot bättre förståelse, att han vill komma
till uppgörelse med ententen i sin helhet. Om sålunda
enheten i det stora motståndsmaktblocket betonades,
framhöll han också med skärpa Tysklands och Rhenlandets
samhörighet och förklarade att Rhenlandsfrågan icke
kunde lösas internationellt. Betydelsefullt är vidare att
det "passiva motståndet" i Ruhr förbigicks med tysthet
vilket drag upptagits gunstigt i både fransk och engelsk
press. Gynnsam för den vidare utvecklingen både inom
landet och utåt synes även den allt kraftigare nationella
samlingen kring den nya regeringen och den sistnämndas
kraftåtgärder genom den nyantagna nödlagens förordningar
bl. a. om tvångsavlämning av utländska tillgodohavanden.
Stresemann har även särskilt besökt och konfererat med
ministerpresidenten i Bayern, denna landsdel, som allt-
jämt bereder riket en del svårigheter.

Till bild å sid. 784.

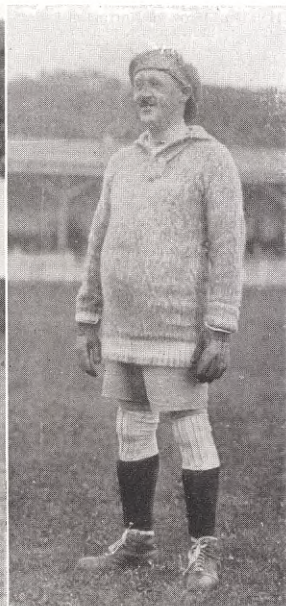
Reklamen i luften synes vara på modet, åtminstone
i Göteborg. Efter mr Bramsons "sky-writing" för Ilug,
Dagens Nyheter, Ahlgrens Tekniska Fabrik och Tobaks-
monopolet har nu Stomatolfabriken utnyttjat flygmaski-
nen på annat sätt. I stället för att maskinen med rök
i första fallet teknade ett namn mot himlens blå bak-
grund, står i det senare "Stomatol" i stora bokstäver
att läsa på själva flygplanets vingar. Maskinen är en
av Stomatolfabriken inköpt Thulinmaskin och flyges av
kapten Ballod. På kvällen upplysas bokstäverna med
en mångfald elektriska lampor, som f. ö. få sin kraft
från några Jungner-ackumulatorer, och hela maskine-
n svävar som en väldig eldflyga över staden.

Pressfoto.
VÄRLDSMÄSTERSKAPSLÖPNINGAR PÅ STADION I STOCKHOLM den 23 och 24 augusti. De två tävlande på distanserna 1,500 och 5,000 meter samt 1 engelsk mil — Finnen Paavo Nurmi (t. v.) segrade i dessa tre distanser och satte nytt världsrekord på 1,500 m. och på 1 eng. mil ävensom på 3,000 m. Edvin Vide (t. h.) satte svenskt rekord på de två förnämnda distanserna. — Foton tagen vid första dagens start.

På Stockholms vackra Stadion har den 23 och 24 augusti utkämpats några av idrottshistoriens största löpardueller inför en entusiastisk publik på ca 18,000 personer. Men så gällde det också att se vem som var världens bäste löpare på distanserna 1,500 meter, 1 engelsk mil och 5,000 meter, det finska löparfenomenet Paavo Nurmi eller vår briljante Edvin Vide. Det visade sig, att Nurmi för ögonblicket är utan all konkurrens i världen, vilket framgår av att han, förut innehavare av fem världsrekord, nu blev innehavare av ytterligare tre, nämligen på 1 500 meter, på 1 eng. mil samt på 3 eng. mil. vilken distans ingick i 5,000 metersloppet. Nurmis tid å 1,500 m. var 3 min. 53 sek. mot svensken John Zanders gamla världsrekord 3.54.7. Vides tid var 3.54.2, varför han har nytt svensk rekord å denna distans. På engelska milen 1,609 m. har amerikanaren Tabers rekord 4.12,6 stått sig i många år men Nurmi slog nu även detta med 4.10.4. Vides tid å denna distans blev också nytt

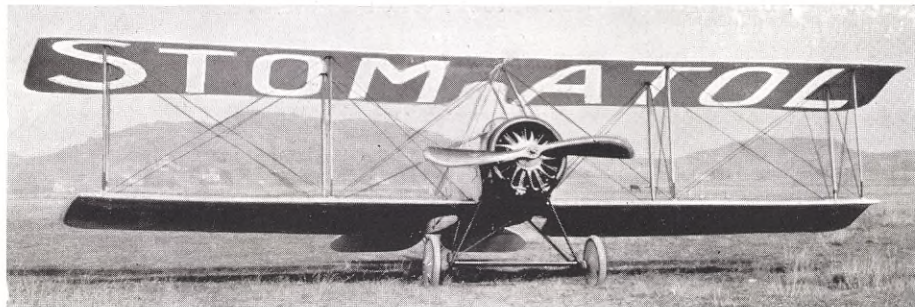
Efter fotografier.
VÄRLDSMÄSTERSKAPSTÄVLINGAR PÅ JUBILEUMSUTSTÄLLNINGEN I GÖTEBORG. Överst: Direktör Ivar Jacobsson å Huvudrestauranten (t. v.) och direktör Valdemar Ekegård på Pripps restaurant som målvakter för sina resp. personalers fotbollslag. — Därunder: TÄVLAN I FULLGOD HASTIGHETSSERVERING mellan de två restauranternas serveringskåror. De två tävlingsborden och mättiderna intogs av herr och fru Nalle Hallidén (närmast) och skådespelaren Olof Sandborg och fru Textorius.

I fotboll segrade Huvudrestauranten, men i den senare tävlingen segrade Pripp-personalens snabbare fotarbete vid målet.

svenskt rekord. Första dagens tävlingar slutade alltså med 2 världsrekord och 2 svenska rekord.

Andra dagen tävlades på 5,000 m. och samtidigt tre eng. mil — 4,827 m. — och även nu visade sig Nurmi oerhört överlägsen. Som en maskin gled han i mjuka energiska språng runt banan och hans mening var att pressa sitt eget världsrekord på 5,000 m. men det lyckades icke. Däremot slog han nytt världsrekord å tre eng. mil, 14 min. 11,2 sek.

Hans landsman Hannes Kolehmainen, känd sedan Olympiska spelen 1912, var också här och sprang 2 svenska mil på 1 timme 7 min. 54,9 sek. vilket endast är 8 sek. under gällande världsrekord. De populära och synnerligen sympatiska finska löparne blevo hjärtligt hyllade av publiken och Nurmi fick lagerkrans och blommor, men så springer ingen i hela världen så fort som han!

Efter fotografier
STOMATOLS FLYGMASKINSREKLAM som väckt en utomordentlig uppmärksamhet i Göteborg, där den om kvällarne syns högt i skyn med elektriska lampor, vilka rent och klart lyst fram namnet "Stomatol" på vingarne. Tyvärr har det ej varit möjligt fånga en bild av den vackra företeelsen i nattlig flykt.
Text å sid. 783.